

המבחן הישראלי בלבנון: חיזבאללה ינסה להשיב את כבודו האבוד

28.11.2024 | שבת בן מאיר written by

תם ולא נשלם. הסכם הפסקת האש חתם את פרק הלחימה הנוכחי במאבק הארוך עם חיזבאללה, אך גם פתח את המערכה שתיקבע מתי וכיצד יתרחש העימות הבא: המערכה נגד מאמצי ההתעצמות.

חיזבאללה יוצא מהמלחמה כשהוא פצוע וכאוב, לאחר שהקריב את נסראללה ואת ההנהגה הבכירה שלו על המזבח שסינואר בנה ובלי יכולות ונכסים מבצעיים שבהקמתם השקיע מאמצים רבים לאורך שנים. שליטתו המוחלטת ברצועת הגבול שבדרום לבנון, הופקעה מידי (לפחות באופן זמני) ומעל הכל הוא איבד את מעמדו ויוקרתו. התדמית שיצר לעצמו כבריון השכונתי שמכתיב כללי-משחק ומאיים על כל סובביו, ספגה מכה קשה. בציבור הלבנוני ניסיונו למתג את עצמו כ"מגן-לבנון" זוכה כעת לקיתונות של לעג. באיראן כבר לא יכולים לתלות בו תקוות שיצליח לשתק ולהרתיע את ישראל מפעולות יזומות נגדה, ואפילו בחמאס יתקשו לסמוך על הבטחותיו, לאחר שהפר את התחייבותו להמשיך את הלחימה כל זמן שהיא נמשכת בעזה. הפער בין דברי הרהב שהשמיעו נסראללה ושותפיו לבין ביצועיו של האירגון במהלך הלחימה, מביך את מנהיגיו. גם אם לא יתנו לכך ביטוי פומבי, הם מודעים למחיר הקשה שמלחמה זו גבתה מהאירגון ולאופן שבו הוא מצטייר כיום בעיני השחקנים באזור.

תיאור זה לא נכתב כדי לשבח את הישגי צה"ל ומערכת הביטחון (שבהחלט ראויים לכך) וגם לא כדי להעצים את מבוכת האויב, אלא כדי להצביע על התחושות בחיזבאללה, שיזינו את המוטיבציה ואת האנרגיות בהנהגת האירגון, מכאן ואילך.

כגודל הפגיעה והמבוכה כך עוצמת הרצון שיפעם בהם, להתבסס מחדש בשטחים שמהם נסו, לשקם את מערכי הארגון, להלוטם בישראל ולהשיב את כבודו האבוד.

ההתמודדות עם המאמצים שחיזבאללה ינקוט כדי להתחמש ולהתעצם, מציבה אתגר ממשי לישראל. קל להצהיר כי "מה שהיה לא יהיה", אך כשצה"ל לא נוכח בשטח, כל "הפרה" מצד חיזבאללה תעורר התלבטות אם וכיצד להגיב.

חיזבאללה יעמיד את ישראל במבחנים קשים. הוא ינהל את פעילותו במסווה אזרחי, בחסות האוכלוסיה והמאמצים ההומניטאריים. במנות קטנות, בלי להתריס ובזמנים שבהם יהיה לישראל עניין מיוחד לשמר את השקט, (פתיחת עונת התיירות, הלימודים, הסכמי נורמליזציה או התמקדות באיראן וכד'). בשיטת "הצפרדע המתבשלת", הוא ינסה להרגיל את ישראל להשלים עם ממעשיו.

החשש מפני התלקחות מחודשת בגלל מחיריה המדיניים, הביטחוניים והכלכליים, יחד עם לחצים, פיתויים ושיקולים הנוגעים לסדר העדיפות הלאומי, עלולים להוביל את מקבלי ההחלטות בישראל להעדיף את השקט על פני האינטרס למנוע התחמשות.

לפיכך, נכון לקבוע כבר עכשיו כללים נוקשים שיחייבו את ראשי המערכות. יש לקבוע מנגנון למעקב על כך, להטיל על מערכת הביטחון להגיש דווח שבועי על מהלכי האויב ועל הפעולות שננקטו נגדם, לפקח על כך ע"י ועדת משנה של ועדת חוץ וביטחון ולפני הכל להגדיר משאבי איסוף שיוקצו באופן קבוע למשימה זו.

על הדרג המדיני והצבאי להניח כי חיזבאללה, במסגרת מאמציו להשיב את יוקרתו, ינקוט תחבולות וינסה להפתיע את ישראל. הנחה זו צריכה לעמוד בבסיס תכניות ההגנה וההתקפה של צה"ל. הטמעתה והתנהגות לאורה גם בתקופות של שקט, הן אתגר פיקודי ומנהיגותי ולקח מחויב המציאות.

התפרסם בישראל היום, בתאריך 29.11.2024 .